13/06/2023

Θεολογικό Συνέδριο με θέμα «Θεολογία και κοινωνική δικαιοσύνη» στη Βέροια

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας

Στο Παύλειο Πολιτιστικό Κέντρο της Ιεράς Μητροπόλεως Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας στη Βέροια πραγματοποιήθηκε το πρωί της Τρίτης 13 Ιουνίου 2023 το Θεολογικό Συνέδριο με θέμα: «Θεολογία και κοινωνική δικαιοσύνη», το οποίο αποτέλεσε την καθιερωμένη επιμορφωτική Ιερατική Ημερίδα που πραγματοποιείται ετησίως στο πλαίσιο των «ΚΘ' Παυλείων».

Αρχικά, την ημερίδα προλόγισε και παρουσίασε ο **Αρχιερατικός Επίτροπος Βεροίας και Ιδιαίτερος Γραμματέας του Σεβασμιωτάτου, Πρωτοπρ. Οικ. Θρόνου π. Στυλιανός Μακρής**, ενώ χαιρετισμό απηύθυνε ο **Δήμαρχος Βεροίας κ. Κωνσταντίνος Βοργιαζίδης**.

Την έναρξη των εργασιών του συνεδρίου σήμανε με την προσλαλιά του ο **Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμων** και εν συνεχεία ο **κ. Κωνσταντίνος Κωτσιόπουλος, Καθηγητής του τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού Α.Π.Θ.** παρουσίασε την εναρκτήρια εισήγηση με θέμα: **«Θεολογία, δικαιοσύνη και ελευθερία»**.

Στην πρώτη συνεδρία προήδρευσε ο **κ. Ιωάννης Μπάκας, αντιπρόεδρος του τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού του Α.Π.Θ.** και εισηγήσεις ανέπτυξαν **α) ο π. Αθανάσιος Γκίκας, Καθηγητής του τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού του Α.Π.Θ. με θέμα: «Ποιμαντική και κοινωνικότητα στη σύγχρονη εποχή» και β) ο κ. Χρίστος Τσιρώνης, Καθηγητής του τμήματος Θεολογίας του Α.Π.Θ.** με θέμα: **«Οικονομία και Θρησκεία στην Ύστερη Νεωτερικότητα: Αμφισημία-Διασύνδεση-κρίση και αβεβαιότητα»**.

Πριν τη λήξη της πρώτης συνεδρίας ο **Πρωτοσύγκελλος της Ιεράς Μητροπόλεως Αρχιμ. Αθηναγόρας Μπίρδας** ενημέρωσε τους εφημερίους για τρέχοντα υπηρεσιακά θέματα και για τις προσεχείς εκδηλώσεις των **«ΚΘ' Παυλείων»**.

Στη δεύτερη συνεδρία προήδρευσε ο **κ. Κωνσταντίνος Κωτσιόπουλος, Καθηγητής του τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού Α.Π.Θ και εισηγήσεις ανέπτυξαν α) ο κ. Νικόλαος Δεναξάς, επίκουρος καθηγητής του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκειολογίας Ε.Κ.Π.Α. με θέμα: «Θρησκεία και Εργασία στον 21ο αιώνα. Η κοινωνική διδασκαλία του Χριστιανισμού» και β) ο π. Αθανάσιος Νίκου, Δρ. Θεολογίας Α.Π.Θ. με θέμα: «Κοινωνική διδασκαλία του Χριστιανισμού και πολιτική οικονομία (Max Weber-Werner Sombart)»**.

Μετά το πέρας των δύο συνεδριών ακολούθησε γόνιμη συζήτηση και στο τέλος ο **Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Παντελεήμων** κήρυξε τη λήξη του θεολογικού συνεδρίου και προσέφερε τα αναμνηστικά των **«ΚΘ' Παυλείων»**, μία προτομή του **Μεγάλου Αλεξάνδρου** (αγαλματίδιο), καθώς φέτος η **Αποστολική Μητρόπολη, η γενέτειρα του Μεγάλου Αλεξάνδρου**, τιμά τη μνήμη του

εκλεκτού τέκνου της που σκόρπισε τον Ελληνικό πολιτισμό και τη γλώσσα στην Ανατολή, διά των οποίων ο **Απόστολος Παύλος** έφερε το φως της θεογνωσίας στην Ελλάδα.

Κατά τον χαιρετισμό του, ο **Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Παντελεήμων**, εξέφρασε λόγους ευγνωμοσύνης προς τους συμμετέχοντες και, μεταξύ άλλων, επισήμανε:

«Ασφαλώς η κοινωνική δικαιο-σύνη δεν είναι κάτι στατικό. Εξε-λισ-σεται μαζί με την κοινωνία και καλείται να αντιμετωπίσει νέες προκλήσεις, τις οποίες δημιουργεί η αλλαγή των συνθηκών, τα νέα δεδομένα στην εξέλιξη της επι-στήμης και της τεχνολογίας, η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας κλπ.

Για τον λόγο αυτό καλείται τόσο η Εκκλησία όσο και η ακαδημαική θεολογία να προτείνουν τις δικές τους θέσεις και λύσεις προκειμέ-νου να αντιμετωπισθούν οι νέες συνθήκες και όχι μόνο να μην δια-ταραχθεί η κοινωνική δικαιοσύνη, αλλά και να εξελιχθεί και να επεκταθεί, καλύπτοντας ακόμη περισ-σότερο τους ανθρώπους.

Καλείται όμως η Θεολογία και η Εκκλησία να απαντήσουν και σε αυτούς που αμφισβητούν τη συμ-βολή της στην εδραίωση της κοι-νωνικής δικαιοσύνης ή και μερικές φορές της προσάπτουν έλλειψη ευελιξίας ή θέσεων στα σύγχρονα κοινωνικά δεδομένα και στα προ-βλήματα που απασχολούν τον κο-σμο σήμερα.

Για όλα αυτά και για πολλά άλλα ζητήματα, που μπορεί να προβλη-μα-τίσουν κάθε άνθρωπο και μέσα στον χώρο της Εκκλησίας μας, και τους νέους μας, που ασφαλώς είναι πιο ευαίσθητοι στα θέματα αυτά, αλλά και τους αδελφούς μας μέσα στην ενορία στην οποία διακονεί ο καθένας σας, είναι απαραίτητο να έχουμε άποψη, να γνωρίζουμε ποια είναι η θέση της Εκκλησίας μας και να δρούμε ανάλογα.»

Περισσότερες φωτογραφίες στο άλμπουμ:

Αναλυτικά ο χαιρετισμός του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμονος:

Μέ πολλή χαρά σᾶς καλωσορίζω στή σημερινή ἐκδήλωση τῶν ΚΘ΄ Παυλείων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας πού πραγματοποιεῖται στό Παύλειο Πολιτιστικό Κέντρο τῆς Βεροίας, λίγα βήματα ἀπό τόν τόπο, στόν ὁποῖο ἐκήρυξε ὁ πρωτο-κορυφαῖος ἀπόστολος Παῦλος στήν πόλη μας.

Ἰδιαιτέρως καλωσορίζω τούς καθηγητές τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, τούς ὁμιλητές καί διοργανωτές τοῦ Θεολογικοῦ Συ-νε-δρίου, τό ὁποῖο θά παρακο-λου-θήσουμε σήμερα καί τό ὁποῖο δίδει μία ἄλλη διάσταση στήν Ἡμερίδα, τήν ὁποία διοργανώνει κάθε χρόνο ἡ Ἱερά μας Μητρόπολη γιά τούς ἱερεῖς της μέσα στά Παύλεια.

Τό θέμα τοῦ Συνεδρίου, ὅπως ὅλοι γνωρίζετε, εἶναι «Θεολογία καί κοινωνική δικαιοσύνη», ἕνα θέμα διαχρονικό, τό ὁποῖο μᾶς ἀπα-σχολεῖ ὡς Ἐκκλησία, ὡς κλη-ρικούς ἀλλά καί ὡς μέλη τῆς κοι-νωνίας, καί πολλές φορές καλού-μεθα νά δώσουμε ἀπάντηση, ἄλλοτε μέ τόν λόγο μας καί ἄλλοτε μέ τό ἔργο μας καί τίς ἐπιλογές μας, σχετικά μέ τή θέση μας γιά τήν κοινωνική δικαιοσύνη.

Ἄν καί ἡ ἔννοια τῆς δικαιοσύνης εἶναι ἔμφυτη στόν ἄνθρωπο καί ὑπῆρξαν ἄνθρωποι στόν προχρι-στια-νικό κόσμο πού τιμήθηκαν μέ τήν ἐπωνυμία δίκαιος, ὅπως π.χ. ὁ δίκαιος Ἀριστείδης στήν ἀρχαία Ἀθήνα, ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖο πραγ-ματώνεται ἡ κοινωνική δικαιοσύνη ἐξαρτᾶται ἀπό τήν ἀντίληψη πού ἔχει ὁ ἄνθρωπος γιά τόν συνάνθρωπο καί τήν κοινω-νία. Γι᾽ αὐτό καί χωρίς ἀμφιβολία ἡ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ καί τό Εὐαγγέλιό του, ὅπως τό κήρυξαν οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι καί συνεχίζει νά τό κηρύσσει ἡ Ἐκκλησία μας, ἔχει καθο-ριστικό ρόλο στήν ἔννοια τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης ἀλλά καί στήν ἐφαρμογή της.

Διότι πῶς μπορεῖ νά ὑπάρξει κοι-νωνική δικαιοσύνη σέ μία κοινω-νία στήν ὁποία τά μέλη της δέν θεωροῦνται οὔτε ἴσα οὔτε ἰσότιμα, ὅπως αὐτό συνέβαινε στήν προχρι-στιανική ἐποχή καί συμβαίνει ἐν μέρει καί τώρα;

Πῶς μπορεῖ νά ὑπάρξει κοινω-νική δικαιοσύνη, ὅταν κυριαρχεῖ ἡ ἐπιδίωξη τοῦ ἀτομικοῦ συμφέρο-ντος ἤ τίθεται ὑπεράνω ὅλων τό κέρδος, τό χρῆμα, ἡ οἰκονομική εὐημερία, χωρίς νά δίδεται καμία σημασία στίς ἀνάγκες τῶν ἀνθρώ-πων;

Κατανοοῦμε, πιστεύω, ὅμως ὅλοι τήν ἐπίδραση πού ἔχει στήν ἐμπέ-δωση τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης ὁ λόγος τοῦ ἀποστόλου Παύλου «οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδέ Ἕλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδέ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καί θῆλυ», ἀλλά «πάντες ὑμεῖς εἷς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Γαλ. 3.28), καί πόσο ἀλ-λάζει τή θεώρηση τῶν πραγμάτων ἀπό τήν κυριαρχία ἀπόψεων ὅπως «οὐ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρεί-ταις» (Ἰωάν. 4.9).

Καί ἀκόμη πόσο μεταβάλλει τή στάση τῶν ἀνθρώπων καί προάγει τήν ἔννοια τῆς κοινωνικῆς δικαι-ο-σύνης ἡ διακήρυξη τοῦ οὐρανο-βά-μονος ἀποστόλου Παύλου ὅτι «πάντα μοι ἔξεστιν ἀλλ᾽ οὐ πάντα συμφέρει» (1 Κορ. 10.23) πού ἀκο-λου-θεῖται ἀπό τήν προτροπή «μη-δείς τό ἑαυτοῦ ζητείτω ἀλλά τό τοῦ ἑτέρου» (1 Κορ. 10.24).

Ἀνάλογη ἐπίδραση ἔχει καί ἡ θέση τοῦ ἀποστόλου Παύλου γιά τήν ἀξία τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ὡς ναοῦ τοῦ Θεοῦ, τόν ὁποῖο δέν ἔχει ὁ ἄνθρωπος τό δικαίωμα νά φθείρει (1 Κορ. 3.17), ἀλλά καί ἡ ἀντιμετώπιση τῆς πλεονεξίας ὡς εἰδωλολατρείας (Κολ. 3.5) μέ προ-φανεῖς συνέπειες γιά τή διαμόρ-φωση τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης καί τήν ἐφαρμογή της.

Ἀσφαλῶς ἡ κοινωνική δικαιο-σύνη δέν εἶναι κάτι στατικό. Ἐξε-λίσ-σεται μαζί μέ τήν κοινωνία καί καλεῖται νά ἀντιμετωπίσει νέες προκλήσεις, τίς ὁποῖες δημιουργεῖ ἡ ἀλλαγή τῶν συνθηκῶν, τά νέα δεδομένα στήν ἐξέλιξη τῆς ἐπι-στήμης καί τῆς τεχνολογίας, ἡ παγκοσμιοποίηση τῆς οἰκονομίας κλπ.

Γιά τόν λόγο αὐτό καλεῖται τόσο ἡ Ἐκκλησία ὅσο καί ἡ ἀκαδημαϊκή θεολογία νά προτείνουν τίς δικές τους θέσεις καί λύσεις προκειμέ-νου νά ἀντιμετωπισθοῦν οἱ νέες συνθῆκες καί ὄχι μόνο νά μήν δια-ταραχθεῖ ἡ κοινωνική δικαιοσύνη, ἀλλά καί νά ἐξελιχθεῖ καί νά ἐπεκταθεῖ, καλύπτοντας ἀκόμη περισ-σότερο τούς ἀνθρώπους.

Καλεῖται ὅμως ἡ Θεολογία καί ἡ Ἐκκλησία νά ἀπαντήσουν καί σέ αὐτούς πού ἀμφισβητοῦν τή συμ-βολή της στήν ἐδραίωση τῆς κοι-νωνικῆς δικαιοσύνης ἤ καί μερικές φορές τῆς προσάπτουν ἔλλειψη εὐελιξίας ἤ θέσεων στά σύγχρονα κοινωνικά δεδομένα καί στά προ-βλήματα πού ἀπασχολοῦν τόν κό-σμο σήμερα.

Γιά ὅλα αὐτά καί γιά πολλά ἄλλα ζητήματα, πού μπορεῖ νά προβλη-μα-τίσουν κάθε ἄνθρωπο καί μέσα στόν χῶρο τῆς Ἐκκλησίας μας, καί τούς νέους μας, πού ἀσφαλῶς εἶναι πιό εὐαίσθητοι στά θέματα αὐτά, ἀλλά καί τούς ἀδελφούς μας μέσα στήν ἐνορία στήν ὁποία διακονεῖ ὁ καθένας σας, εἶναι ἀπαραίτητο νά ἔχουμε ἄποψη, νά γνωρίζουμε ποιά εἶναι ἡ θέση τῆς Ἐκκλησίας μας καί νά δροῦμε ἀνάλογα.

Γι᾽ αὐτό καί εἶναι ἐξαιρετικά ἐν-δια-φέρουσα ἡ σημερινή Ἡμερίδα, στήν ὁποία οἱ ἐκλεκτοί ὁμιλητές μας, οἱ ἐλλογιμώτατοι καθηγητές τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ., θά μᾶς ἀναπτύξουν διάφορες πτυ-χές αὐτοῦ τοῦ θέματος καί θά ἔχουμε τήν εὐκαιρία νά συζητή-σουμε σχετικά.

Τούς εὐχαριστῶ, λοιπόν, θερμά γιά τήν πρότασή τους νά ὀργανώ-σουν τό Συνέδριο αὐτό στήν πόλη καί τήν Ἱερά Μητρόπολή μας καί μάλιστα στό πλαίσιο τῶν ΚΘ΄ Παυλείων. Ἰδιαιτέρως εὐχαριστῶ τόν ὑπεύθυνο τοῦ Συνεδρίου καθη-γητή κ. Κωνσταντίνο Κωτσιό-που-λο, ὅλους ὅσους βρίσκονται ἀνά-μεσά μας καί θά μιλήσουν στή συνέχεια, καί τόν π. Ἀθανάσιο πού μᾶς μετέφερε τήν πρόταση τῶν καθηγητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχο-λῆς καί ἀνέλαβε τήν εὐθύνη τῆς ὀργανώσεως τοῦ Συνεδρίου στήν Ἱερά μας Μητρόπολη.

Σᾶς εὐχαριστῶ ὅλους καί εὔχομαι ἐπιτυχία στίς ἐργασίες τοῦ Συνε-δρίου μας.